УДК 343.97

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-1-124-133

Кіріленко Ф. О. ©

кандидат юридичних наук

Загорулько А. П. ©

заступник начальника управління

(Міністерство внутрішніх справ України)

РОЗБОЇ, ВЧИНЕНІ В УКРАЇНІ У 1960-2018 РОКАХ

У матеріалах досліджено статистичні дані органів внутрішніх справ щодо розбоїв, вчинених в Україні у 1960–2018 роках. Особливу увагу приділено структурі злочинності по регіонах, зокрема специфіці відмінностей в її рівні та структурі між різними історичними регіонами України. Це дослідження підготовлено та ґрунтується на офіційній статистиці органів внутрішніх справ. Матеріали можуть бути корисними для посадових і службових осіб державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських активістів, журналістів, науковців тощо, які займаються проблемами правової статистики. Матеріали доповнено первинними статистичними даними.

Ключові слова: розбій, порівняльно-правове дослідження, власність, чуже майно, потерпілий, напад, насильство, погроза, зброя.

Постановка проблеми. Кримінально-правова охорона прав і свобод людини набуває особливого значення під час розслідування насильницько-майнових злочинів, до яких належать і розбої. Серед різних форм злочинних посягань на охоронювані кримінальним законом блага, цінності та інші сфери життєдіяльності людей розбій є одним із найнебезпечніших злочинів.

Суспільна небезпека цього злочину полягає у заволодінні чужим майном шляхом застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства. Тому існує нагальна потреба в дослідженні цього виду правопорушення. Крім того, необхідність здійснення аналізу статистичних показників Міністерства внутрішніх справ України, які відображають динаміку розбоїв, вчинених у 1960–2018 роках, зумовлена потребою висвітлення та оцінювання такої інформації. Загальний стан розбоїв, вчинених в Україні у цей період, можна прослідкувати за таблицями, якими доповнено подані матеріали.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Над теоретичними та практичними проблемами боротьби з корисливо-насильницькою злочинністю, складовою частиною якої є і розбій, працювало багато вчених. Особливо слід підкреслити внесок у розробку цієї проблеми таких криміналістів і кримінологів, як: Антоняна Ю. М., Борисова В. І., Голіни В. В., Даньшина І. М., Долгової А. І., Закалюка А. П., Зеленецького В. С., Зелінського А. Ф., Коржанського М. Й., Костенка О. М., Кузнецової Н. Ф., Лановенка І. П., Лихолоба В. Г., Побегайла Е. Ф., Тулякова В. О., Туркевич І. К. та інших, які значною мірою сприяли становленню та розвитку теорії та практики протидії цим дуже небезпечним проявам злочинної поведінки. Однак, незважаючи на низку розробок, у працях науковців не враховано дані офіційної звітності, яка відображає динаміку злочинів, пов'язаних з розбоями, вчиненими у період 1960–2018 років.

Зазначені обставини зумовили актуальність обраної теми та визначили необхідність її дослідження. Під час аналізу було опрацьовано праці низки вчених у галузі кримінального права та кримінології, як-от: Батиргарєєвої В. С., Даньшина І. М., Голіни В. В., Валуцької М. Ю. та інших.

Метою цієї статті є огляд, аналіз та оприлюднення статистичних даних, які відображають результати діяльності органів внутрішніх справ щодо виявлення та розкриття

© Кіріленко Ф. О., 2020

ORCID iD: <https://orcid.org/0060-0003-3646-5371>

kirilenko.fedir@mvs.gov.ua

© Загорулько А. П., 2020

ORCID iD: 0000-0002-5604-3953

andrii.zahorulko@mvs.gov.ua

розбоїв, вчинених в Україні у 1960–2018 роках.

Елементами наукової новизни статті є інформаційна база дослідження, оскільки робота базується на результатах вивчення звітних даних Міністерства внутрішніх справ України за 1960–2018 роки. Запропонована інформація охоплює спектр питань щодо злочинів, пов'язаних із розбоями, скоєними як по Україні в цілому, так і в розрізі районів. Матеріали можуть бути корисними у науково-дослідній сфері, у навчальному процесі тощо.

Виклад основного матеріалу. Згідно з теорією природного права природними й невідчужуваними правами людини є такі, як право на свободу, рівність, власність. Українська держава йде шляхом сприйняття кращих традицій світової філософської та правової думки. Ст. 3 Конституції України говорить про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Крім того, втручання у сферу відносин власності людини, за винятком деяких випадків, є правопорушенням або навіть злочином. Ст. 41 Конституції з цього приводу проголошує, що ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності [6, с. 1].

Розбій належить до одного з найбільш небезпечних злочинів, який посягає на два об'єкти: право власності й особу (її здоров'я і життя). Предметом злочину є чуже майно. Розбій – напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства. Родовим та безпосереднім об'єктом злочину є врегульовані законом суспільні відносини власності. Додатковими необхідними безпосередніми об'єктами злочину є життя, здоров'я, психічна або фізична недоторканність людини.

Кількість зареєстрованих розбійних нападів (усіх видів) 1960 - 1980

За роками в абсолютних числах

Область	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1980
Вінницька	32	35	9	6	35	6	10	4	10	8	18	10	8	15	13	14	19	19	
Волинська	12	3	3	3	3	1	2	3	12	4	5	8	13	13	14	21	29	17	
Вороніжська	244	110	67	68	96	92	68	94	78	90	81	122	109	111	134	152	117	142	
Дніпропетровська	187	70	48	77	92	104	80	121	115	88	92	102	80	187	144	134	121	137	
Донецька	284	149	128	16	151	142	131	174	171	141	151	153	156	430	301	274	274	383	
Житомирська	17	8	6	4	6	7	9	12	14	9	14	8	16	25	21	21	15	24	
Закарпатська	2	2	1	3	3	42	47	3	1	3	3	4	8	5	5	8	4	8	
Запорізька	52	41	67	47	33	8	4	42	51	31	27	32	49	66	89	59	83	68	
Івано-Франківська	18	5	2	10	3	11	7	5	4	6	3	8	6	3	8	4	6	12	
Київська	21	5	6	3	15	30	31	17	19	15	9	16	18	11	25	30	28	43	
Київ	49	28	13	42	45	15	10	22	31	30	62	38	76	103	80	64	85	145	
Кіровоградська	10	24	15	18	22	27	25	30	16	26	22	23	26	26	33	19	32	53	
Кримська	34	19	38	32	30	27	25	34	37	35	33	37	30	49	45	59	74	91	
Львівська	56	14	13	16	30	31	40	17	11	29	9	13	7	29	31	23	31	45	
Миколаївська	68	46	35	33	25	34	73	35	20	24	25	26	21	33	33	28	33	48	
Одеська	80	23	37	33	42	53	20	80	61	61	49	52	90	82	81	109	111	189	
Полтавська	15	13	8	17	21	22	4	24	21	29	24	33	33	27	32	36	27	64	
Рівненська	12	10	1	1	21	22	4	9	6	9	5	6	13	11	12	14	4	9	
Сумська	15	9	10	8	3	2	27	26	18	22	19	22	33	33	28	26	25	23	
Тернопільська	14	2	4	4	10	36	3	2	4	4	2	8	8	11	8	10	9	8	
Харківська	59	23	35	45	48	80	75	72	75	93	79	73	93	139	116	115	113	165	
Херсонська	18	10	19	12	18	17	17	27	14	28	30	20	11	21	39	36	34	48	
Хмельницька	14	9	9	3	7	5	11	10	10	14	6	11	10	9	7	14	12	19	
Черкаська	16	8	5	7	2	9	12	17	32	13	13	13	19	19	25	31	42	47	
Чернігівська	11	5	3	5	8	9	20	11	16	13	10	27	29	24	24	30	31	23	
Чернівецька	4	10	3	14	9	8	7	6	3	10	5	8	5	9	3	10	10	14	
на транспорті	82	32	20	45	50	49	51	70	67	69	48	51	39	54	73	59	75	75	
Усього по УРСР	1421	699	605	707	767	836	820	941	917	902	845	921	1006	1545	1424	1402	144	1919	

Суб'єктом розбою є осудна особа, яка досягла 14-річного віку. Суб'єктивна сторона злочину характеризується прямим умислом та корисливим мотивом. Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони розбою є мета, з якою здійснюється напад, а саме заволодіння чужим майном.

Під нападом у складі розбою слід розуміти раптову, несподівану для потерпілого, короткочасну, агресивну, насильницьку дію, спрямовану на протиправне заволодіння чужим майном. Напад може бути як відкритим, так і таємним (наприклад, нанесення удару потерпілому з-за спини). За цією ознакою розбій відрізняється, з одного боку, від крадіжки, з іншого – від грабежу.

Кваліфікованими видами розбою є розбій: 1) вчинений за попередньою змовою групою осіб; 2) особою, яка раніше вчинила розбій або бандитизм (ч. 2 ст. 187); 3) організованою групою (ч. 4 ст. 187); 4) поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище (ч. 3 ст. 187 на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах (ч. 4 ст. 187) [4]. Розбій карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років. Розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб або особою, яка раніше

вчинила розбій або бандитизм, карається позбавленням волі на строк від семи до десяти років із конфіскацією майна. Розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище, карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років із конфіскацією майна. Розбій, спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах або вчинений організованою групою, або поєднаний із заповіданням тяжких тілесних ушкоджень, карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років із конфіскацією майна.

Аналіз статистичних даних за 1960–2018 роки дозволяє порівняти стан рівня розбоїв, вчинених в Україні в радянський період та в часи її незалежності.

У 1961 році зареєстровано 1 421 розбій, що становить 0,9 % до всіх злочинів. У наступні два роки їх кількість скорочується до 605 (0, 5%). У 1964 році кількість розбоїв збільшується до 707 і ця тенденція зберігається аж до 1968 року (941). Їх питома вага за цей проміжок часу відповідно збільшується з 0,6 % до 0,8 %, а до злочинів за напрямками діяльності кримінального розшуку, навпаки, зменшується з 1,2 % до 1,1 %. Наприкінці 1960-х кількість зареєстрованих розбоїв знижується до 902, що становить 0,7 % до всіх злочинів та 1,1 % до злочинів за напрямком діяльності кримінального розшуку. Найбільше нерозкритих злочинів фіксується на початку 1960-х – 72, найменше в середині цього періоду – 15. Із числа розкритих злочинів неповнолітніми або за їх співучасті вчинено 2 545 розбоїв, особами у стані сп'яніння – 1 788, групою осіб – 1 747, особами, які раніше вчиняли злочини – 1 332.

Максимальну кількість розбоїв зареєстровано у Донецькій (1 346), Дніпропетровській (894), Луганській (917), Харківській (512), Одеській (482) та Запорізькій (417) областях. Майже вдвічі збільшується кількість зареєстрованих грабежів і в 1970-х (з 845 до 1 943). Їх питома вага зростає від 0,6 % до 1,1 %, а до злочинів за напрямком діяльності кримінального розшуку з 1,1 % до 1,7 %. Кількість нерозкритих розбоїв на початку періоду становить 31, а в його кінці зростає до 259.

За даними статистики, більшість розбоїв у цей період було вчинено особами в стані сп'яніння (7163), групою осіб (5 729), особами, які раніше вчиняли злочини (3 756), неповнолітніми або за їх співучасті (3 569).

Кількість зареєстрованих розбійних нападів (усіх видів)

1981 - 2000

За роками в абсолютних числах

Область	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Вінницька	20	22	34	15	26	15	22	34	29	46	37	45	110	66	88	103	103	91	78	73
Волинська	20	13	18	12	14	4	13	18	29	23	13	34	36	46	49	43	73	76	61	42
Вороніжська	117	98	96	98	70	68	62	57	140	159	186	232	292	334	371	445	404	473	343	324
Дніпропетровська	136	144	138	133	143	117	152	307	423	470	416	441	510	511	571	594	656	638	508	713
Донецька	353	314	317	331	286	239	233	277	389	478	404	502	708	643	710	603	604	736	736	840
Житомирська	23	21	29	29	19	13	15	26	42	61	50	82	108	129	93	154	95	119	112	107
Закарпатська	8	8	10	7	12	32	7	3	18	12	14	31	39	51	43	74	50	31	32	48
Запорізька	72	53	61	67	64	38	35	68	135	119	109	188	205	231	204	285	249	248	201	233
Івано-Франківська	8	11	12	13	12	4	12	11	11	13	32	35	38	42	44	40	41	46	60	59
Київська	35	43	38	30	22	20	19	42	50	58	59	80	82	123	117	168	134	132	111	161
Київ	100	77	128	126	79	66	98	118	175	197	229	363	496	556	504	503	372	350	316	335
Кіровоградська	36	44	28	46	32	15	24	36	53	30	50	39	57	61	89	108	156	160	156	143
Кримська	95	75	73	65	81	70	52	82	161	202	208	280	366	407	400	438	304	318	363	417
Львівська	52	43	43	48	33	17	49	39	83	97	116	156	201	197	225	128	242	243	221	239
Львівська	46	54	55	56	56	32	60	94	165	185	99	169	264	180	164	174	123	110	153	157
Одеська	176	156	148	110	85	75	115	174	289	276	290	379	532	597	476	400	364	328	366	315
Полтавська	49	50	52	38	34	26	18	28	50	53	68	74	97	70	102	143	141	143	134	146
Рівненська	18	13	15	10	4	6	9	15	6	11	20	27	33	26	40	40	33	55	47	61
Сумська	26	18	24	17	23	16	12	9	24	40	18	32	54	42	71	102	91	67	63	136
Тернопільська	7	6	15	11	3	5	4	12	11	18	32	38	48	42	31	31	28	34	38	48
Харківська	131	130	110	119	81	82	99	126	180	216	248	320	358	403	344	331	390	337	385	309
Херсонська	32	39	18	34	42	23	42	38	65	71	77	102	108	159	169	136	163	203	188	181
Хмельницька	17	15	16	15	19	8	21	18	23	38	36	51	85	91	108	90	56	83	132	137
Черкаська	60	33	50	25	23	17	23	31	39	52	51	73	81	107	70	100	113	101	84	112
Чернівецька	23	22	38	36	23	14	25	39	41	50	39	45	55	74	95	89	93	84	110	111
Чернівецька	9	10	10	2	8	2	5	14	11	15	13	27	31	53	43	53	44	45	39	44
на транспорті	68	92	61	59	40	31	40	49	69	109	62	105	108	99	102	69	79	76	52	66
Усього по УРСР	1731	1586	1637	1552	1325	1035	1266	1765	2694	3099	2976	3950	5126	5442	5389	5391	5359	5427	5173	5636
у т.ч. м. Севастополь																				
спец. міліція																				

Лідерами за кількістю скоєних розбоїв залишаються Донецька (2 263), Дніпропетровська (1 085), Луганська (1 058), Харківська (986), Одеська (824), Запорізька (504) області та місто Київ (683).

У першій половині 1980-х спостерігається тенденція до зменшення кількості розбоїв (з 1 731 у 1981 році до 1 035 у 1986 році відповідно). Їх питома вага зменшується з 0,8 % до 0,4 %, а питома вага до злочинів за напрямком діяльності кримінального розшуку – з 1,3 % до 0,8 %. У другій половині 1980-х відновлюється тенденція до збільшення кількості зареєстрованих розбоїв з 1 266 у 1987 році до 3 099 у 1990 році. Питома вага розбо-

їв до всіх злочинів збільшується із 0,5 % до 0,8 %, до злочинів за напрямком діяльності карного розшуку – з 0,9 % до 1,1 %. Кількість нерозкритих злочинів за цей період збільшується із 132 на початку 1980-х до 838 наприкінці.

Найбільше розбійних нападів учинено особами в стані сп'яніння – 7 508, дещо менше групою осіб – 6 797 та особами, які раніше вчиняли злочини – 6 652. Найменше розбоїв вчинено неповнолітніми особами або за їх співучасті (3 003).

Максимальну кількість розбоїв зареєстровано в Донецькій (3217), Дніпропетровській (2 163), Харківській (1 274), Одеській (1 595), Луганській (965) областях, у місті Києві (1 164) та АР Крим (956).

Порівняно з попереднім десятиліттям у 1990-ті, зростає кількість розбоїв в декілька разів. Наприклад, у 1991 році їх кількість становить 2 976, а в 2000 році вже 5 636. Питома вага розбоїв до всіх злочинів коливається на рівні 0,8–1 %, до злочинів за напрямком діяльності карного розшуку – на рівні 1–1,3 %. Найменшу кількість нерозкритих злочинів зафіксовано на початку періоду (726) та наприкінці (783). Максимальна кількість нерозкритих злочинів (2 176) припадає на 1994 рік. Із числа розкритих найбільше розбоїв вчинено групою осіб (19 624), особами в стані сп'яніння (15 146), особами, які раніше вчиняли злочини (14 287) та неповнолітніми особами або за їх участю (7 554). Першість за кількістю розбоїв займають Донецька (6 576), Дніпропетровська (5 558), Одеська (4 087), Харківська (3 425), Луганська (3 404) області та місто Київ (4 024).

Кількість зареєстрованих розбійних нападів (усіх видів)													2001 - 2018						
За роками в абсолютних числах																			
Область	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
АР Крим	241	291	224	241	314	262	211	278	260	232	209	181	33	2	1	0	0		
Вінницька	84	102	73	73	99	72	73	83	70	51	61	60	67	86	88	94	52		
Волинська	63	60	59	85	100	67	73	58	61	54	34	45	29	46	52	43	20		
Дніпропетровська	530	635	683	623	449	448	327	435	317	224	219	216	217	242	372	265	240		
Донецька	987	993	1037	1756	1695	1621	1313	1100	752	599	400	386	969	389	167	100	95		
Житомирська	115	73	100	156	160	122	115	119	89	84	80	62	77	89	104	78	68		
Закарпатська	50	50	36	53	58	39	28	47	39	28	36	19	38	28	39	35	33		
Запорізька	306	336	320	426	460	308	311	357	255	177	164	168	269	259	273	150	116		
Івано-Франківська	65	63	88	64	71	52	38	48	33	19	21	27	18	26	32	24	10		
Київська	105	146	156	199	180	137	173	189	183	113	109	106	143	181	223	154	101		
Київ	331	386	423	421	344	298	301	321	275	263	247	263	381	441	561	515	337		
Кіровоградська	134	171	123	157	178	115	119	195	124	79	52	70	60	94	103	86	61		
Луганська	345	368	343	368	358	319	264	284	230	202	183	226	534	207	77	37	31		
Львівська	209	275	152	211	180	133	153	117	99	72	76	91	84	107	118	86	43		
Миколаївська	119	140	186	159	167	151	91	122	96	92	72	87	129	126	123	124	70		
Одеська	369	322	339	329	377	355	393	251	251	252	258	213	223	348	616	426	289		
Полтавська	153	129	159	170	152	135	86	135	86	80	101	84	99	128	137	75	74		
Рівненська	65	70	57	74	89	77	66	51	39	19	28	27	30	40	65	40	41		
м. Севастополь	50	78	58	104	47	81	62	51	13	34	47	46	6	0	0	0	0		
Сумська	81	113	88	75	107	87	96	102	90	69	66	39	49	75	81	58	0		
Тернопільська	47	51	50	44	50	30	27	29	20	17	13	16	10	20	36	22	54		
Харківська	276	291	229	312	288	207	190	183	200	203	235	142	163	306	331	286	18		
Херсонська	115	170	151	176	165	152	113	115	88	68	63	83	54	84	84	95	194		
Хмельницька	100	88	128	147	112	133	101	106	80	65	48	35	35	63	51	41	85		
Черкаська	91	77	65	97	93	119	78	109	85	63	61	57	32	47	76	67	46		
Чернігівська	91	130	117	100	101	115	92	124	82	56	44	39	60	60	53	47	48		
Чернівецька	40	41	42	36	36	32	38	47	17	28	22	21	18	25	33	24	37		
на транспорті	49	53	42	57	54	49	52	47	45	26	23	31	31	5	1	7	10		
Всього по Україні	5191	5702	5538	6707	6464	5716	4984	5103	4029	3269	2972	2840	3858	3524	3877	2979	2247		

За даними статистики, в період 2001–2010 років майже вдвічі зменшується кількість розбоїв: із 2001 до 2004 рік від 5 674 (1,1 % до всіх злочинів) до 5 538 (1,1 %) та з 2006 до 2010 рік із 6 465 (1,5 %) до 4 029 (0,8 %). У середині періоду (2005 рік) зареєстровано збільшення кількості розбоїв до 6 708. Кількість нерозкритих злочинів на початку періоду становить 445, у 2005 році зростає до 1 619, а в кінці періоду зменшується до 897.

Найбільшу кількість розбоїв у цей період учинено групою осіб (19 012), дещо менше – особами, які раніше вчиняли злочини (16 921), особами в стані сп'яніння (16 749) та неповнолітніми або за їх співучасті (7 446).

Лідерами за кількістю скоєних розбоїв залишаються Донецька (11 254), Дніпропетровська (4 427), Запорізька (3 079), Одеська (2 986), Луганська (2 879), області, АР Крим (2 322) та місто Київ (3 100).

У 2011–2013 роках продовжує зменшуватися кількість зареєстрованих випадків розбоїв із 3715 (0,7 %) до 2856 (0,5 %) відповідно. У 2014 році збільшується на 0,7 % кількість зареєстрованих розбоїв (3 895). Різкий спалах розбійних нападів протягом 2014 року був зумовлений переважно системною соціально-економічною кризою, зuboжінням населення, масовим безробіттям та наявністю в користуванні громадян критичної маси вогнепальної зброї.

За чотири роки збільшується кількість нерозкритих розбоїв. Мінімальне значення

зафіксовано у 2012 році (850), максимальне у 2014 році (2 453). Серед розкритих за ці роки більшість розбоїв було скоєно особами, які раніше вчиняли злочини (5 517), особами в стані сп'яніння (3 441), групою осіб (2975), неповнолітніми або за їх співучасті (777). При цьому найбільше розбійних нападів зареєстровано у Донецькій (2 354), Луганській (1 145), Одеській (946) та Дніпропетровській (876) областях, а також у місті Києві (1 154).

У 2015 році кількість розбоїв знизилася до відмітки 3 556 (0,6 %), проте у 2016 році їх кількість різко зростає до 3 904 (0,7 %). У 2017–2018 роках кількість розбоїв знову зменшується (з 3 006 до 2 263). Відповідно зменшується із 0,6 % до 0,5 % їх питома вага до всіх зареєстрованих злочинів. Найбільшу кількість нерозкритих злочинів у цей період зафіксовано у 2016 році (2 382), найменшу – у 2018 році (1077).

Із числа розкритих розбоїв переважну більшість було вчинено особами, які раніше вчиняли злочини (2 902), групою осіб (1 686), особами в стані сп'яніння (1 065), неповнолітніми або за їх співучасті (419). У цей період найбільше розбоїв було скоєно в місті Києві (1 874), Одеській (1 679), Дніпропетровській (1 119), Харківській (1 117) та Запорізькій (798) областях.

Розбій (усі види)		1960-1980																						
За роками, в абсолютних цифрах і відсотках		1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980		
За регіонами	Зареєстровано	1	1411	699	605	707	767	836	820	941	917	902	845	921	1006	1545	1424	1402	1444	1750	1841	1919		
	до всіх злочинів	2	0,9	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7	0,8	1,1	1,0	0,9	1,0	1,1	1,1	1,0		
	до злочинів із характером деліктозного розпаду	3	1,6	0,9	0,9	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,3	1,6	1,5	1,5	1,6	1,8	1,7		
	не розкрито	4	72	33	17	20	15	16	14	38	33	38	31	22	26	251	73	49	68	121	259	199		
За групами осіб	неповнолітні чи за їх участю	5	288	168	190	215	227	331	302	287	264	273	233	257	281	430	417	396	401	413	398	342		
	групою осіб	6	x	x	x	x	x	x	428	460	445	414	357	381	429	581	604	593	645	693	769	777		
	особами, які раніше вчинили злочини	7	424	195	213	245	255	x	x	x	x	x	x	253	278	292	369	385	387	346	457	491		
	особами у стані сп'яніння	8		362	289	280	393	464	x	x	x	x	x	527	553	590	748	733	763	752	863	825		
Контингент осіб		1960-1980																						
Вік	Усього виявлено	9						1593	1397	1540	1503	1394	1681	1839	2080	2642	2837	2580	2744	3202	3346	3542		
	питома вага до всіх осіб	10						1,2	1,0	1,1	1,1	1,0	1,2	1,3	1,5	1,9	1,9	1,7	2,0	2,2	2,2	2,0		
	Усього виявлено притягнутих до кримінальної відповідальності	11		1769	871	768	957	1080	1569	1364	1521	1485	1373	1649	1812	2028	2621	2784	2516	2714	3158	3288		
	14 - 17 років	12		348	185	205	261	286	555	467	459	459	395	496	473	569	833	804	765	718	809	782		
	18 - 24 роки	13						500	616	609	615	588	767	866	916	1185	1205	1048	1173	1395	1498			
	25 - 29 років	14						264	244	222	203	184	199	242	270	346	444	452	495	607	630			
	30 - 49 років	15						x	x	x	x	x	x	202	248	313	289	364	304	349	351			
	50 років і старші	16						x	x	x	x	x	x	7	10	12	9	20	11	9	10			
	робітники	17		1026	480	439	534	597	839	807	845	850	704	826	938	1043	1264	1304	1135	1222	1374			
	копосистимів	18		90	61	34	35	33	47	51	38	43	55	54	88	69	72	73	94	94	106			
	середовища	19		15	6	8	7	10	24	15	19	8	8	15	11	24	27	22	29	26	23			
Уч.ч.	учня	20		130	92	72	104	148	225	180	197	217	183	229	234	299	481	470	434	426	559			
	професійна Мистецтва	21		42	30	11	31	47	96	62	64	55	39	51	65	84	117	109	93	82	112			
	професійна Конструктивна та проф.тех. освіти	22						89	92	103	127	115	119	105	126	231	223	223	223	331				
	професійна Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти	23						38	26	27	35	29	39	37	58	88	52	59	74	66				
	приватні, не на повсякденній і не навчальній	24		482	212	200	257	268	276	300	411	360	393	496	524	612	761	894	837	910				
	особи, які раніше вчинили злочини	25		421	200	210	254	277	337	350	418	456	399	502	640	626	769	906	917	917				
	особи у стані сп'яніння	26						900	821	912	1017	899	1238	1314	1505	1528	2111	1906	1966					
	члени і кандидатів у члени КПРС	27		5	2	4	2	4	8	8	11	7	14	7	8	5	12	8	9	8				
	члени ВЛКСМ	28		147	89	61	103	140	284	257	255	234	181	243	215	285	416	421	393					

Зменшення кількості зареєстрованих злочинів за цей період було спричинене окупацією частини Донецької і Луганської областей та АР Крим, які свого часу (до лютого–березня 2014 року) були дуже криміналізовані та посідали перші місця за рейтингами небезпечності в країні.

Статистичні дані свідчать, що серед притягнутих до кримінальної відповідальності в радянський період за своїми соціально-демографічними ознаками 40 % засуджених за вчинення розбійних нападів 24 613 досягли 18–24 років, а за роки незалежності України їх кількість становить 55 364 (45 %). Наступними є особи у віці від 14 до 17 років. Їх частка в радянські роки становила 26 % (15 928), у роки незалежності України – 14 % (16 948). Частка осіб, які вчинили розбійний напад у віці 25–28 років, у радянський період становить 19 % (11 715) та 15 % (18 130) у роки незалежності України. Ще однією категорією є особи, які скоїли розбійний напад у віці 29–59 років. Їх частка в радянський період становить 15 % (9 162), а в роки незалежності України – 26 %. Менше ніж 1 % становлять особи, які вчинили розбійний напад у віці старше 60 років.

У радянські роки найбільшу кількість розбійних нападів було скоєно учнями професійно-технічних училищ (4 527), учнями середніх навчальних закладів (2 034), учнями вищих навчальних закладів (1 290). За роки незалежності України більшість грабежів учинено учнями професійно-технічних училищ (3 238), учнями середніх навчальних закладів (3 143) та вищих навчальних закладів (1 513).

За своїм соціальним становищем і родом занять переважну більшість розбійних нападів було скоєно робітниками (з 2001 року працюючі за наймом). На початку 1960-х

спостерігається зменшення кількості робітників, які скоїли розбійні напади. У 1961 році їх кількість становила 1 026 та поступово знизилася до 439 у 1963 році, однак вже з 1964 року їх кількість зростає з 597 до 1 534 осіб наприкінці 1970-х.

З початку 1980-х і аж до 1987 року відбувається зменшення кількості розбійних нападів, вчинених робітниками (від 1 484 до 696 відповідно). З початку 1988 року їх кількість знову зростає (744 на початку періоду та 1 118 в кінці).

І вже з 1991 року значно зменшується кількість розбійних нападів, скоєних робітниками (961). Ця тенденція продовжується й у 2001–2012 роках (з 413 до 134 відповідно). *Із 2013 року у статистичній звітності МВС відсутня інформація про таку категорію осіб, як робітники.*

Статистика свідчить, що однією із категорій осіб, які учинили розбійні напади, є працездатні особи, які не працювали і не навчалися. На початку 1960-х їх кількість зменшується з 482 у 1961 році до 200 у 1963 році, однак вже з 1964 року зростає кількість працездатних непрацюючих осіб, які вчинили розбій (від 257 у 1964 р. до 393 у 1969 р. та від 496 у 1971 р. до 1 186 у 1979 р.).

А вже у 1980-і знову відбувається зменшення їх кількості (з 1 192 до 701 у 1987 р.).

Розбій (усі види)		1981-2000																			
За роками, в абсолютних цифрах і відсотках		1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Зареєстровано	1	1731	1586	1637	1552	1375	1035	1296	1765	2694	3099	2976	3950	5126	5441	5389	5391	5359	5427	5173	5636
	2	0,8	0,7	0,7	0,7	0,5	0,4	0,5	0,7	0,8	0,8	0,7	0,8	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
	3	1,1	1,1	1,1	1,1	0,9	0,8	0,9	1,1	1,1	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3
	4	132	99	141	136	123	61	119	240	592	839	726	1144	1587	1776	1746	1901	1959	1958	1793	805
не розкрито	5	288	245	245	257	205	189	245	377	440	506	478	631	789	807	775	806	802	832	793	841
	6	673	632	587	551	484	421	421	695	1058	1276	1176	1346	1693	1861	1856	2058	2142	2540	2412	2540
	7	541	538	565	506	491	451	648	667	1032	1213	1062	1056	1255	1226	1134	1457	1652	1844	1753	1848
	8	770	711	724	657	566	401	562	692	1087	1338	1179	1383	1267	1510	1451	1710	1614	1657	1701	1674

Контингент осіб		1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Усього виявлено	9	3355	3077	3091	3072	2667	2095	1830	2129	2781	3406	3243	3871	4792	4952	4919	5126	5657	5888	5308	6072
	10	1,8	1,6	1,5	1,5	1,2	0,9	0,9	1,2	1,6	1,8	1,7	1,9	2,0	1,8	1,5	1,5	1,7	1,6	0,9	2,0
	11	3321	3037	3059	3027	2620	2050	1784	2069	2733	3353	3186	3802	4714	4865	4873	5045	5571	5813	5252	5984
	12	571	533	590	595	517	388	394	514	559	601	635	922	1003	888	847	876	790	821	726	825
14 - 24 роки	13	1411	1279	1205	1185	960	728	654	711	964	1192	1131	1457	1897	2130	2069	2171	2486	2595	2413	2812
	14	784	667	644	667	582	513	386	449	639	835	718	747	874	886	927	949	1089	1142	1050	1104
	15	565	576	652	625	608	466	396	455	619	778	759	845	1018	1040	1096	1130	1292	1330	1108	1315
	16	25	20	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
25 - 49 роки	17	1484	1329	1262	1286	1116	905	696	744	963	1118	961	1039	1171	962	775	637	642	584	443	490
	18	146	122	151	169	150	83	95	102	126	130	131	110	142	128	136	86	68	56	34	24
	19	82	35	38	32	28	15	22	11	23	34	41	54	55	92	63	159	148	101	77	101
	20	414	378	396	395	344	263	259	327	286	326	317	425	536	468	397	426	387	429	336	395
50 років і старші	21	55	66	69	72	77	61	66	64	70	56	73	100	133	137	120	139	136	164	106	149
	22	250	207	200	204	184	143	128	158	140	169	134	211	248	163	157	205	156	184	146	139
	23	57	47	58	70	48	27	37	43	39	73	66	69	96	123	79	82	95	81	84	107
	24	1192	1126	1166	1109	960	752	701	858	1263	1362	1600	2003	2630	2965	3227	3483	4161	4387	4084	4627
робітники	25	1301	1252	1300	1258	1121	936	784	874	1289	1453	1299	1340	1385	1365	1296	1368	1590	1665	1451	1503
	26	2057	1885	1788	1706	1462	1062	969	1048	1578	2098	1781	2155	2426	2239	2129	2137	2105	2117	1996	1928
	27	21	14	11	13	9	9	14	13	5	9	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	28	418	396	382	361	286	229	223	231	219	206	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

З кінця 1980-х і аж до 1990-х відновлюється тенденція до збільшення кількості таких осіб (з 858 до 1 362). Кількість працездатних осіб, які не працювали і не навчалися та вчинили розбійні напади, збільшується майже у три рази (з 1 600 до 4 627). Статистика свідчить про зменшення їх кількості з 4 713 до 3 279 у 2001–2010 роки та з 2 701 до 1 100 у 2011–2014 роки.

Ще одну категорію осіб, які скоїли розбійні напади, за ознаками свого соціального становища й роду занять становлять колгоспники. *Із 2001 року працівники сільського господарства.* У 1960-х найбільшу кількість колгоспників, які вчинили розбійні напади, зареєстровано в 1961 році (90), найменшу – у 1965 році (33). Наприкінці періоду їх кількість становила 55 осіб.

У 1970-х та в першій половині 1980-х збільшується з 54 до 149 та з 146 до 169 відповідно кількість розбійних нападів, скоєних колгоспниками.

Збільшення кількості таких випадків продовжується і в першій половині 1990-х, сягнувши максимального значення у 1993 році (142), мінімального у 1992 році (110). У другій половині 1990-х їх кількість поступово зменшується: із 86 у 1996 році до 24 у 2000 році.

Тенденція до зменшення кількості розбоїв, скоєних колгоспниками, зберігається і в 2001–2010 роки. Їх кількість зменшилася до 22 у 2001 році, а в 2009 році статистика демонструє нульовий показник. *Із 2013 року у статистичній звітності МВС відсутня інформація про таку категорію осіб, як працівники сільського господарства.*

За ознаками соціального становища й роду занять найменшу категорію осіб, які

вчинили розбійні напади, становлять службовці. У 1961 році кількість службовців, які вчинили розбійні напади, становила 90 осіб. До 6 зменшилася їх кількість у 1962 році. Починаючи з 1962 року до 1966 року кількість службовців збільшується від 8 до 24 відповідно. Наприкінці 1960-х їх кількість знову зменшується і в кінці періоду становить 8 осіб.

Тенденція до збільшення кількості розбійних нападів, скоєних службовцями, спостерігається у 1970-х, однак у 1980-х збільшується їх кількість на 36 %. Проте, здійснивши аналіз даних за цей період, можна стверджувати, що кількість таких осіб за цей період зменшилася: якщо на початку періоду було зареєстровано 82 особи, то в кінці – 34.

Тенденція до збільшення кількості службовців, які вчинили розбійні напади, продовжується у 1990-х. Максимальне значення зареєстровано у 1996 році (159), мінімальне – у 1991 році (41).

За даними статистики, в 2001–2011 роках зменшується з 69 до 0 кількість розбійних нападів, учинених службовцями, у 2012 році було зареєстровано 2 таких випадки, а з 2013 року – 0.

Серед осіб, які скоїли розбійні напади, окремо слід виділити осіб, які раніше вчиняли злочини. У 1960-х спостерігається зниження їх кількості: з 412 на початку періоду до 200 в кінці, а з 1963 до 1970 року відбувається їх збільшення від 210 до 399 відповідно. Тенденція до збільшення кількості таких осіб продовжується і в 1970-х: на початку періоду становить 502, а в кінці збільшується вдвічі (1 212).

Порівняно з минулим періодом у 1980-х збільшується кількість таких осіб: максимальне значення зареєстровано у 1990 році (1 453), мінімальне – у 1987 році (784).

Збільшення розбійних нападів, скоєних особами, які раніше вчиняли злочини, продовжується з 1990-х (з 1 299 до 1 503 відповідно) до 2001–2010 років. За цей час кількість таких осіб збільшується від 1 373 до 1 827.

За даними статистики, у 2011–2014 роках зменшується із 2 449 до 781 кількість розбійних нападів, скоєних особами, які раніше вчиняли злочини. Тенденція до їх зменшення зберігається і в 2015–2018 роках (з 763 до 647).

Розбій (усі види)		2001-2018																		
За роками, в абсолютних цифрах і відсотках		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Загальної	Зареєстровано	1	5674	5195	5703	5538	6708	6465	5716	4984	5103	4029	3715	2972	2856	3895	3516	3004	2363	
	до всіх записів	2	1.1	1.2	1.0	1.1	1.4	1.5	1.4	1.3	1.2	0.8	0.7	0.7	0.5	0.7	0.6	0.7	0.5	
	до записів за кримінальними деліктами	3																		
	не розкрито	4	550	445	983	1057	1619	1359	1293	953	1108	897	954	850	1107	2453	2070	2382	1564	
Віковий	належності чи за їх участю	5	933	785	768	844	840	850	805	652	591	378	284	245	122	126	113	103	107	
	громадою осіб	6	2519	2730	2361	2320	2276	2082	129	1507	1756	1292	1154	954	428	439	464	471	404	
	особами, які раніше вчиняли злочини	7	1732	1674	1553	1556	1843	1716	1853	1542	1708	1744	2108	1839	793	777	769	807	733	
	особами у стані сп'яніння	8	1525	1364	1515	1588	1711	1934	1977	1765	1849	1521	1345	1036	611	449	327	320	231	
Контингент осіб																				
Віковий	Усього виявлено	9	6014	6005	5432	5605	5763	6019	5750	4831	5180	4478	4011	3483	1826	1606	1654	1779	1448	
	літкова вага до всіх осіб	10																		
	число виявлених підозрюваних до кримінальних деліктів	11	5908	5938	5368	5558	5717	5976	5693	4793	5125	3495	3232	2647	1110	1045	1087	1176	1069	
	14 - 17 років	12	911	818	775	855	860	816	729	624	515	368	301	286	119	137	135	115	116	
	18 - 24 років	13	2770	2742	2470	2531	2687	2636	2610	2030	2066	2582	2230	1846	921	840	800	821	809	
	25 - 29 років	14	1075	991	890	902	943	998	1015	844	986	758	723	646	304	286	286	286	286	
	30 - 39 років	15	1248	1449	1290	1305	1269	1371	1387	1328	1410	1515	1473	1344	765	620	706	833	741	
	40 років і старші	16	10	5	7	10	4	8	9	5	3	13	7	7	5	7	11	10	5	
	робітники (працівники по найму)	17	413	329	336	311	360	371	350	244	213	154	152	134						
	працівники с/г	18	22	15	11	3	3	5	5	1	0	10	3	7						
Уч.ч.	середній заклад освіти	19	69	5	2	2	1	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	учні	20	451	242	310	355	323	365	282	216	195	184	203	204	113	126	120	115	125	
	середній заклад освіти	21	172	123	148	188	188	173	148	126	91	93	93	90	42	46	42	47	43	
	професійно-технічний училище	22	171	87	96	124	96	141	101	75	85	54	70	86	50	58	57	48	56	
	вищі заклади освіти	23	100	32	66	43	39	51	33	15	19	37	40	28	21	22	21	20	26	
	працівники, які не працюють і не навчалися	24	4713	4417	4047	4190	4296	4436	4230	3698	4032	3279	2701	2379	1019	1100	1151	1366	1242	
	осіб, які раніше вчиняли злочини	25	1373	1284	1096	1612	1710	1829	1929	1873	1901	1827	2449	2148	972	781	763	848	785	
	осіб у стані сп'яніння	26	1694	1625	1570	1818	1970	2160	2190	1909	2018	1759	1683	1306	786	547	396	415	304	
	члени і кандидатів у члени ВЛКСМ	27	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
	члени ВЛКСМ	28	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

Окремо слід виділити категорію осіб, які скоїли злочин у стані сп'яніння. У статистичній звітності такі особи обліковуються з 1966 року. Впродовж п'яти років (1966–1970) спостерігаються незначні коливання кількості осіб, які скоїли розбійні напади в стані сп'яніння: на початку періоду було зареєстровано 900 таких випадків, а в кінці – 899, найменше значення зареєстровано у 1967 році (821), а найбільше у 1969 році (1 017).

У 1970-х прослідковується тенденція до збільшення кількості осіб, які вчинили розбійні напади в стані сп'яніння. За період їх кількість збільшилася від 1 228 до 2 306. Ця тенденція змінилася у 1980-х. Зменшення кількості осіб, які вчинили розбійні напади в стані сп'яніння триває з 1981 року (2 057) до 1987 року (969). З 1988 року їх кількість

знову починає збільшуватися і в 1990–1993 роках становить (2 098 – 2 426 відповідно). Починаючи з 1994 року їх кількість поступово скорочується від 2 239 до 1 928 у 2000 році.

Ця тенденція зберігається у першій половині наступного періоду (2001–2010). У 2001 році кількість осіб, які вчинили злочини в стані сп'яніння, становить 1 694, а у 2003 році – 1 570. З 2004 року відновлюється тенденція до збільшення їх кількості від 1 570 до 2018 у 2009 році. У 2010 році кількість осіб, що вчинили злочини в стані сп'яніння знову скорочується (1 759). Ця тенденція продовжується в 2011–2014 роках, коли кількість таких злочинів зменшилася з 1 683 до 567, а в 2015–2018 роках – з 396 до 234.

Отже, порівнюючи радянський період із періодом незалежності України, можна констатувати факт про збільшення кількості засуджених осіб у віці 14–17 років на 6 %, у віці 25–28 та 18–24 років – майже у 2 рази, у віці 29–59 років – на 11 %.

Порівняно з радянським періодом у незалежній Україні підвищився освітній рівень осіб, засуджених за розбій: на 17 % збільшилася кількість осіб з вищою освітою, на 50 % учнів середніх навчальних закладів. Крім того, серед засуджених на 28 % зменшилася кількість осіб із професійно-технічною освітою.

Водночас зростає кількість розбоїв, скоєних безробітними. Порівняно з радянським періодом їх кількість збільшилася у 3,5 рази. Кількість осіб, які раніше вчиняли злочини, збільшилася вдвічі. До того ж під час скоєння розбійних нападів, значна кількість осіб перебувала в стані алкогольного сп'яніння. Порівняно з радянським періодом кількість таких осіб збільшується на 16 %, кількість службовців на 30 %, а кількість засуджених робітників та колгоспників (працівників сільського господарства) зменшується майже у три рази. *Із 2013 року в статистичній звітності МВС інформація про робітників та працівників сільського господарства відсутня.*

Усе це свідчить про тенденцію до зростання рівня освіти та життєвого досвіду середньостатистичного розбійника, тобто на сьогодні ні освіта, ні життєвий досвід не заважають формуванню мотивації для вирішення життєвих, перш за все матеріальних, проблем насильницьким шляхом.

Висновки. Отже, підбиваючи підсумки, можемо резюмувати, що аналіз окремо взятих розбійних нападів, незалежно від інших корисливо-насильницьких злочинів, являє собою несприятливу картину. Наведені дані свідчать про необхідність активного вирішення проблем попередження розбоїв. Детальне розуміння тенденцій і особливостей, що стосуються вчинення таких злочинів, дозволяє ефективно застосовувати правоохоронцями дієві заходи щодо попередження розбійних нападів.

Список використаних джерел

1. Казміренко В. О. Історичні передумови розбою як суспільно-небезпечного явища. *Актуальні проблеми держави і права*. 2015. Вип. 75. с. 157–162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2015_75_25.
2. Коржанський М. І. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ : Атіка, 2002. 640 с.
3. Кримінальний кодекс України : Закон УРСР від 28.12.1960 р. *ВР УРСР*. 1961. № 2.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 30.03.2019).
5. Кримінологія: Загальна та Особлива частини : підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2009. 288 с.
6. Батиргаресва В. С. Кримінологічна характеристика та попередження розбоїв, поєднаних з проникненням у житло : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2002. 20 с.
7. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / за заг. ред. П. П. Андрушка, В. Г. Гончаренка, Є. В. Фесенка. 2-е вид., перероб. та доп. Київ : Дакор, 2008. 428 с.
8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 4-те вид., переробл. та доп. Київ : Юрид. думка, 2007. 1184 с.
9. Статистичні таблиці, що характеризують злочинність в Україні в період 1960–2000 років : довідник / упоряд. Кіріленко Ф. О. Київ : Паливода А. В., 2019. 242 с.
10. Ігнатів О. М. Соціально-демографічна характеристика осіб, які вчиняють розбій. *Наше право*. 2014. № 1. С. 61–68 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2014_1_14.

Надійшла до редакції 05.02.2020

References

1. Istorychni peredumovy rozboiu yak suspilno-nebezpechnoho yavysheha [Historical prerequisites for robbery as a socially dangerous phenomenon]. *Aktualni problemy derzhavy i prava*. 2015. Vyp. 75. s. 157-162. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2015_75_25.
2. Korzhanskyi M. I. Kvalifikatsiia zlochyniv [Evaluation of crimes]: Navchalnyi posibnyk. Vydannia 2-he K.: Atika, 2002. 640s.
3. Kryminalnyi kodeks Ukrainy [Criminal Code of Ukraine]: zatv. Zakonom URSR vid 28 hrudnia 1960 roku «Pro zatverdzhennia Kryminalnoho kodeksu Ukrainskoi RSR». VVR URSR. 1961. №2.
5. Kryminolohiia: Zahalna ta Osoblyva chastyny [Criminology: General and Special parts]: pidruchnyk / I. M. Danshyn, V. V. Holina, M. Yu. Valuiska ta in.; za zah. red. V. V. Holiny. 2-he vyd. pererob. i dop. Kh.: Pravo, 2009. 288 s.
6. Batoryhareieva V. S. Kryminolohichna kharakterystyka ta poperedzhennia rozboiv, poiednanykh z pronyknenniam u zhytlo [Criminological characteristics and prevention of robberies combined with entry into the dwelling]: avtoreferat dys. kand. iur. nauk: 12.00.08 / Natsionalna yurydychna akademiia Ukrainy im. Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 2002. 20 s.
7. Naukovo-praktychnyi komentar do Kryminalnoho kodeksu Ukrainy [Scientific and Practical Commentary to the Criminal Code of Ukraine] / za zah. red. P.P. Andrushka, V.H. Honcharenka, Ye.V. Fesenka. 2-e vyd., pererob. ta dop. K.: Dakor, 2008. 1428 s.
8. Naukovo-praktychnyi komentar Kryminalnoho kodeksu Ukrainy [Scientific and Practical Commentary to the Criminal Code of Ukraine]. 4-te vyd., pererobl. ta dopovn. / Za red. M. I. Melnyka, M. I. Khavroniuka. K.: Yurydychna dumka, 2007. 1184 s.
9. Statystychni tablytsi, shcho kharakteryzuiut zlochynnist v Ukraini v period 1960–2000 rokiv [Statistical tables characterizing crime in Ukraine in the period 1960-2000]: dovidnyk / uporiad. Kirilenko F. O. Kyiv : Palyvoda A. V., 2019. 242.
10. Ihnatov O. M. Sotsialno-demohrafichna kharakterystyka osib, yaki vchyniaiut rozbii [Socio-demographic characteristics of the perpetrators of the robbery]. *Nashe pravo*. – 2014. – № 1. – S. 61-68. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2014_1_14.

SUMMARY

Kirilenko F. O., Zahorulko A. P. Miscellaneous committed in Ukraine in 1960-2018. Criminal protection of human rights and freedoms is of particular importance in the investigation of violent and property crimes, including robberies. Among the various forms of criminal encroachment on the welfare of the welfare, values and other spheres of human life, robbery is one of the most dangerous crimes.

The public danger of this crime is the seizure of someone else's property through the use of violence that threatens the life or health of the assailant or the threat of such violence. Therefore, there is an urgent need to investigate this type of offense. In addition, the need to analyze the statistics of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, reflecting the dynamics of the robberies made in 1960–2018, is due to the need to cover and evaluate such information.

The materials investigate the statistics of law enforcement agencies on robberies committed in Ukraine in 1960–2018. Particular attention is paid to the structure of crime in the regions, in particular the specifics of differences in its level and structure between different historical regions of Ukraine. The analysis is based on official statistics from law enforcement agencies. Materials are supplemented by primary statistics.

The purpose and purpose of this article is to review, analyze and publish statistics that reflect the results of the activities of law enforcement agencies in identifying and disclosing robberies committed in Ukraine in 1960–2018.

The relevance and scientific novelty of the study. Elements of the scientific novelty of the article are the information base of the research, as the work is based on the results of the study of the reporting data of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine for 1960-2018.

The information provided covers a range of issues related to robberies related to robberies committed across Ukraine as a whole and in cross sections. The materials can be useful in the research field, in the educational process, etc. The general state of the robberies committed in Ukraine during this period can be traced to the tables which supplemented the submitted materials.

Keywords: robbery, comparative legal study, property, alien property, victim, assault, violence, threat, weapon.